

Nieuwsbrief

april 2024

Voorwoord

Beste leden, het is nog nooit zo donker geweest, of het wordt weer licht luidt het gezegde. Daar moeten we aan vasthouden in deze lastige periode, waarin mest het gesprek van de dag is. Verderop in deze nieuwsbrief leest u meer over de inzet van LTO hierin, net zoals wekelijks in de nieuwsapp vanuit de vakgroepen Melkvee en Akkerbouw. Op het moment van schrijven staat een bezoek van boeren en belangenbehartigers aan Brussel en minister Sinkevicus nog te gebeuren. Wat we daarvan moeten verwachten weet ik niet, maar dat de nood hoog is blijkt hieruit overduidelijk. Zeker in deze, normaal gesproken, drukke tijd van het jaar. Ondanks al deze 'strijd', vergeet niet te genieten van de mooie dingen van ons vak. Met het voorjaar voor de deur staan we weer aan begin van een mooi nieuw (groei)seizoen! Wij wensen u veel succes met alle drukte van de voorjaarswerkzaamheden en geniet ervan!

Stefan te Selle

Terugblik ALV

De jaarlijkse ALV vond dit jaar plaats op 29 februari bij de familie Smits in De Heurne. Een mooie opkomst van jullie als leden wat zorgt voor een volle vergader ruimte in de Landwinkel van Smits Groente & Fruit.

De formele zaken van de ALV, afscheid van aftredend bestuurslid Jennifer de Jong en een unanieme herverkiezing voor André Ormel en Liesbeth Prinsen. Daarmee waren we met ruim een uur klaar met het officiële gedeelte, waardoor er nog ruim tijd was voor het verhaal van vader Gert en zoon Edwin Smits. Zij namen ons mee in de ontwikkeling en plannen van hun bedrijf, waarbij altijd het motto "Vers van het land, direct naar de klant" centraal staat.

Een zeer geslaagde avond!

Bestuur LTO afdeling Oost Achterhoek

Gesprek met college Oost-Gelre

Tijdens dit overleg hebben we de volgende punten besproken:
-De door de gemeente georganiseerde bijeenkomsten. De gemeente heeft hiervan een verslag naar alle deelnemers gestuurd.

- Verkeer

*Oversteek N18/Zwolseseweg, het is wachten op de afwikkeling van de financiering.

* Resultaten onderzoek knelpunten, dit staat door onderbezetting op deze afdeling op on hold. Het zal binnenkort weer opgepakt worden.

-Onderhoud landschapselementen, hierover is een rapport gemaakt. Deze zomer wordt een partij gezocht die dit gaat uitvoeren. Door Europese regelgeving moet dit een gecertificeerde aannemer zijn. Wens is wel om hierin een lokale partij een rol te geven.

-Droebelbeleid, gemeente ziet dit nog steeds als een positief beleid. De ervaring heeft wel geleerd dat hierin de grenzen op zoeken niet altijd handig is.

Dit zijn de belangrijkste punten, we kijken terug op een goed overleg.

Mark Wenneger

Let op de bufferstroken

Het is weer de tijd om de gecombineerde opgave te doen. Verleden jaar hebben we allemaal ervaren wat een gedrocht men ervan gemaakt heeft. Toch is het van belang om dit goed te doen. De typeringen van de waterlopen zijn ook herzien op verschillende plaatsen. Droge sloten hebben geen bufferstrook nodig, bij lang droog vallende sloten en ecologisch kwetsbaar verschilt dit. Verschillende geluiden laten horen dat bufferstroken kleiner zijn geworden, laat deze ruimte niet liggen!

Rudie te Selle

Kavelruil is win-win

'Ontwikkeling van je bedrijf is een continu proces. En dat is juist in deze tijd van onzekerheid rond wet- en regelgeving heel belangrijk.' Aan het woord is Theo Krabben, melkveehouder in Harreveld. In maatschap met zijn vrouw en zoon melkt hij 60 koeien. Hij beschikt over 28 hectare grond, versnipperd over 9 percelen. Door een recente kavelruil, onderdeel van de vrijwillige en planmatige kavelruil rond de N18, wist hij zijn huiskavel te vergroten tot ruim 16 hectare.

'Wij melken al een aantal jaar met een robot en hechten veel waarde aan weidegang, daarom is een ruimere huiskavel van belang voor ons bedrijf. We zitten bovendien op twee locaties. Op de oude plek konden we geen kant op, daar is nu ons jongvee gevestigd. Het gaat om 24 stuks, bewust niet meer. Sinds de invoering van de fosfaatwetgeving houden we minder jongvee aan.'

Aardigheid

Krabben had oorspronkelijk een gemengd bedrijf met zeugen en melkvee aan de Kerkstraat in Harreveld. 'Ik had aan allebei aardigheid maar de varkenstak werd te klein. Toen ben ik verder gegaan met de koeien. Ik hoorde vervolgens dat het bedrijf waar we nu zitten aan de Bothweg te koop kwam, hier stond ook een goeie melkstal. En konden we verder. Via het door LTO Noord geïnitieerde kavelruilproject rond de N18 kwamen we vervolgens op het spoor van vrijwillige kavelruil', zo zegt Krabben.

Structuurverbetering

Hij meldde zich bij Frans Baack en Henry Waalderbos, de kavelruil coördinatoren in dit traject. 'Kavelruil op vrijwillige en planmatige basis is nog steeds het middel voor agrarische structuurverbetering in een gebied. Zeker voor de grondgebonden landbouw.' Zo zeggen beide. Baack: 'Precies zoals Theo Krabben al aangeeft; een grotere huiskavel maakt weidegang gemakkelijker toepasbaar.'

Met deze ruil realiseerde Krabben een ruimere huiskavel. En ook voor de andere deelnemers leverde het een win-win situatie op. Inmiddels zijn er 4 ruilingen bij de notaris gepasseerd waarbij in totaal 27 grondeigenaren betrokken waren en 51 hectare is geruild. Waalderbos vult aan: 'Kavelruil werkt kostenverlagend. Je hoeft minder afstanden te rijden met trekkers en landbouwmachines, dat scheelt diesel en andere kosten. En het heeft daardoor ook effect op de verkeersveiligheid in het buitengebied.'

Verkeershinder

Krabben bevestigt dat: 'Onze locaties liggen hemelsbreed 2 kilometer uit elkaar maar wijzelf en de loonwerker moeten wel steeds dwars door het dorp met trekkers en machines. Dit zorgt voor verkeershinder maar ook voor hogere kosten.'

Puzzel

Baack: 'De situatie rond de N18 Groenlo-Zuid en Lichtenvoorde is een langdurig proces. Waarbij de opgaven rond de oude doelen rond de aanleg van een nieuw tracé inmiddels ook weer anders zijn geworden. Maar het is een hele puzzel. Grond ligt soms ook gevoelig. We hebben ruilgrond nodig. En kijken voortdurend naar de mogelijkheden in het gebied. Nu het aantal boeren afneemt is het van belang dat de volgende generatie boeren het bedrijf kan door ontwikkelen. En misschien wel het allerbelangrijkste: je moet elkaar bij deze vorm van kavelruil iets gunnen.'

Contact

Het project is vorig jaar op verzoek van de kavelruilcommissie verlengd tot eind 2024. Er is nu dus nog de gelegenheid om gebruik te maken van de mogelijkheid. Grondeigenaren die interesse hebben in kavelruil en/of kansen zien, kunnen contact opnemen met Frans Baack 06-10309155 / Henry Waalderbos 06-23669531

Kavelruil N18 Groenlo-Zuid en Lichtenvoorde is een initiatief van LTO Noord en wordt financieel mogelijk gemaakt door Provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel en het Europees Fonds voor plattelandsontwikkeling.

Omgevingsvisie

Met ingang van 1-1-2024 is de omgevingswet in werking getreden. Alle wetten en regels met betrekking tot een vergunningsaanvraag worden nu vervangen door de omgevingswet, een omvangrijke en complexe operatie. In principe moet een vergunningsaanvraag vanaf nu via het omgevingsloket verlopen. Dit omgevingsloket is al wel operationeel, maar nog niet af. Het nog niet klaar zijn van de "digitale omgeving" is ook de reden dat de invoering van de omgevingswet ettelijke malen is uitgesteld. De komende jaren worden dan ook benut om dit digitale loket verder uit te bouwen en alle "kinderziekten" eruit te halen. Eén van de bouwstenen van de omgevingswet is de omgevingsvisie. Deze visie moet het tweede kwartaal van 2025 gereed zijn. Als LTO Oost-Achterhoek hebben we een eigen visie geschreven. In deze visie hebben we de ontwikkeling geschetst, qua bedrijfs grootte in aantal stuks vee en aantal ha's, in de laatste 20 jaar van de diverse sectoren. Tevens hebben we op een heel aantal onderwerpen, zoals biodiversiteit, energie, water weergegeven wat we wel of niet verwachten/willen, maar ook wat we kunnen leveren.

Als afdeling Aalten zijn we onlangs bij een bijeenkomst geweest van de klankbordgroep omgevingsvisie. Onze eigen visie is daar aangeboden aan de klankbordgroep en aan de projectleider.

In de loop van het jaar gaan er ongetwijfeld de nodige gesprekken plaatsvinden omtrent de omgevingsvisie.

Onze eigen visie kan dan als uitgangspunt dienen voor de omgevingsvisie.

Ervaringen met andere gemeentes leert ons dat het goed is om aan begin van het proces aanwezig te zijn en om het een en ander op papier te hebben waar je op terug kunt vallen.

Wordt vervolgd.

André Ormel

1001 ha kruidenrijk grasland ook in Aalten

Tijdens een overleg met de gemeente hebben we de actie 1001 ha kruidenrijk grasland besproken. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente Aalten €15.000 gedoneerd aan 1001 ha. Daardoor kunnen alle melkveehouders en andere graslandtelers in Aalten met een korting van €150,- per ha graskruidenmengsels bestellen. Dit kan in Aalten tot een maximale perceel oppervlakte van 6 ha. Geef dit bij de bestelling duidelijk aan. Aalten heeft er bewust voor gekozen om voor maximaal 6 ha korting te geven in plaats van de standaard 3 ha. Bestellen kan via; www.1001ha.nl/bestellen

LTO heeft samen met Urgenda de actie '1001 ha' opgezet. Daarmee kunnen agrarische ondernemers graskruidenmengsels met korting bestellen. Inmiddels hebben meer dan 1400 agrarische ondernemers in Nederland gebruik gemaakt van deze actie. Inmiddels doen meer dan 22 gemeenten en 4 provincies mee aan de actie. Afgelopen jaar is 320 hectare kruidenrijk grasland gerealiseerd. Deelnemers zijn enthousiast. Driekwart van hen wil na de eerste deelname meer weilanden met klavers en kruiden. Reden om de

campagne meerdere jaren door te laten lopen. Meer info, kijk op www.1001ha.nl

Gerben Obbink

Afoming energie winsten.

Nederland zet het plafond op € 130 per MWh, uitgezonderd projecten met een subsidie die hierboven ligt, daarvoor geldt de hoogte van de subsidie. De heffing geldt voor producenten die een productievermogen vanaf 1 MW hebben. Dit komt overeen met ongeveer 3.000 zonnepanelen of één grote windmolen. Naar verwachting zullen zo'n 1.500 productie-installaties onder de heffing komen te vallen. Ten tijde van de geplande investeringen was de marktprijs tussen €40 en €70 MWh, waardoor er met een plafond van €130 MWh nog steeds een goede winstmarge te behalen valt voor de elektriciteitsproducenten.

André Wikkerink

Voortgang aanpak vitaal platteland Winterswijk

Er is een nieuwe fase aan gebroken voor de aanpak vitaal platteland Winterswijk, zowel op bestuurlijk vlak als op uitvoeringsniveau. Uit de herijking die heeft plaats gevonden is naar voren gekomen dat er naast de lange termijn, er ook op korte termijn wat tastbaars moet zijn. Dit zogenaamde spoor "doen" bevat is te omschrijven als afgebakende projecten. Hieronder vallen projecten van het waterschap rondom het beekherstel en voor ons als landbouw het invulling geven aan een kleinschaligheidstoelage. Met het waterschap hebben we meerdere gesprekken gehad over deze projecten, die vallen onder de uitvoering van de KRW die men in 2027 gerealiseerd wil hebben. Bestuurlijk gezien is er aangedrongen op het invullingen geven van wat nu concreet de doelen zijn. Organisatorisch vinden er wat kleine verschuivingen plaats. Daarnaast stopt de onafhankelijk voorzitter Paul van Erkelens, hij heeft aangegeven dat het niet te combineren is met zijn andere bezigheden. Er wordt een vervanger gezocht.

Rudie te Selle

Mobiliteitsplan gemeente Oude IJsselstreek

Gemeente Oude IJsselstreek is afgelopen herfst begonnen met een nieuw mobiliteitsplan. Aangezien de gemeente zelf geen voldoende personeel heeft om dit te doen, wordt het plan gemaakt door medewerkers van Royal Haskoning.

Afgelopen herfst is er een mogelijkheid geweest voor alle inwoners om knelpunten en verbeterpunten door te geven. Hier is heel veel gebruik van gemaakt, namelijk 3.300 meldingen. Hieruit is wel af te lezen dat er veel verbeterd kan worden. Het nieuwe plan moet een doorkijk geven tot 2040. Al met al lijkt het een onmogelijke opgave. De eerste fase komt komende zomer in de raad; hiervoor moeten natuurlijk de nodige gelden beschikbaar zijn.

Wij als LTO afdeling zijn betrokken bij het bovenstaande. Ook hebben we met de wethouder hier al vaker contact over gehad. Voor de landbouw zijn drempels en wegversmallingen een groot probleem. Wij zullen erop blijven hameren dat het binnen de perken blijft, ook bij de gemeenteraad.

Loopt u ergens tegen aan, zeg het ons.

Gerben Colenbrander

Keurmerk Veilig Buitengebied Oude IJsselstreek

Het laatste anderhalf jaar is een werkgroep bezig om te inventariseren hoe het zit met de veiligheid in het buitengebied. De werkgroep bestaat uit enkele medewerkers van de gemeente, politie, brandweer, waterschap, wildbeheerseenheid, verschillende dorpsbelangen, ODA, PVO, handhaving en de LTO. Bij het opstarten is er in de gemeente een enquête gehouden. De daar aangegeven meldingen zijn verwerkt en er is actie op ondernomen. Tot één conclusie kwamen we: wij wonen in een relatief veilige gemeente. Toch springt er een punt van aandacht uit en dat is de drugsriminaliteit. De ondermijning daarvan is een groot probleem.

Criminelen gaan steeds geraffineerder te werk. Ze hebben het vaak gemunt op leegstaande, wat afgelegen gebouwen. Met mooie verhalen en hoge huurprijzen proberen ze binnen te komen. Als ze eenmaal binnen zijn, kom je er niet meer vanaf. Het ergste is dat je na afloop met hoog oplopende kosten blijft zitten.

Geef ogen en oren de kost en meld verdachte situaties! Er is door de gemeente een meldkaart gemaakt met belangrijke telefoonnummers. Deze kaarten zijn te verkrijgen bij de dorpsbelangenverenigingen en de LTO. Ook kan men contact leggen met de vertrouwenspersoon van de LTO: Gaby de Ruiter.

Hebt u punten van aandacht om het buitengebied veiliger en daardoor aantrekkelijker te maken? Zeg het ons!

Gerben Colenbrander

Gebiedsproces Oude IJsselstreek.

Met een heel aantal ander belanghebbenden in het buitengebied van onze gemeente waren we als LTO vertegenwoordiging uitgenodigd door het overlegorgaan Plattelandsraad Oude IJsselstreek. Dit bestaat al een heel aantal jaren, en is bedoeld om de bewoners van het buitengebied met elkaar in contact te brengen en begrip te kweken voor elkaars uitgangspunten. Allerlei aspecten kunnen dan aan de orde komen. Ook de politiek en een aantal ambtenaren hechten waarde en deze organisatie en het overleg. Dit keer was het gebiedsproces Oude IJsselstreek het onderwerp. Inleider van de avond was Henk Rougoor, die aan de hand van stellingen probeerde (en er ook in slaagde) reacties te krijgen van de ruim twintig bezoekers. Veranderingen in de wet- en regelgeving, en ander oorzaken kunnen er toe leiden dat we een wezenlijk ander invulling van de Achterhoekse landbouw en dus ook het landschap kunnen gaan zien. Aspecten als de invloed van extensivering, vergroting van bedrijven en bijvoorbeeld de overstap naar intensievere gewassen dan we nu gewend zijn hebben niet alleen invloed op de bedrijven en de bedrijfsvoering van de landbouw, maar zullen ook impact hebben op het landschap, en niet altijd zal de burger in het buitengebied daar begrip voor hebben. Uit de discussie en opmerkingen op deze avond bleek ook deze avond weer, dat over en weer onwetendheid een oorzaak kan zijn van onbegrip voor elkaars situatie. Belangrijkste conclusie van deze avond mag zijn dat door goed overleg en goede

informatie over en weer wrijving beperkt kan worden. En ook dat niet iedereen altijd zijn zin kan krijgen.

Jos Barink.

Vooraankondiging zomervondexcursie Oost Gelre

Voor de leden in Oost Gelre willen we op woensdag 26 juni een zomervondexcursie houden. Deze begint om 19.30 uur en vindt plaats bij Waterstromen BV aan de Boschlaan 18 B te Lichtenvoorde.

Waterstromen BV is gespecialiseerd in de zuivering van industrieel afvalwater en het verwerken van organische reststromen. Op de locatie in Lichtenvoorde wordt o.a. het afvalwater van leerlooierij Vitelco verwerkt. De installatie heet de BIR en dat staat voor Biologische Industriële Reststoffenverwerking. De installatie wekt biogas op en levert warmte op een warmtenet. Daarnaast worden er grondstoffen teruggewonnen in het proces.

Voor deze excursie ontvangen de leden in Oost Gelre t.z.t. nog een uitnodiging. Er geldt wel een maximum deelname dus opgive is noodzakelijk.

Commissie Oost Gelre

Vakgroepavond Melkveehouderij

Woensdag 3 april heeft Erwin Wunnekink namens de vakgroep Melkveehouderij een informatieve bijeenkomst verzorgd in de Radstake. Een verhelderende avond waarin werd gesproken over de huidige problematiek en hoe LTO hierop inspeelt. Er was een goede opkomst, waarvoor dank, en de sfeer was positief, ondanks dat het eigenlijk een slecht nieuws show was. Erwin gaf inzicht in hoe LTO communiceert met de politiek. Helaas is er nog veel onwetendheid onder politici, waar LTO zich actief voor inzet om dat te veranderen. Ook werd de problematiek op de mestmarkt besproken. De huidige situatie leidt ertoe dat wij als veehouders in totaal 79 miljoen kilogram N aan plaatsingsruimte verliezen door bufferstroken, NV-gebieden en het verlies van derogatie. Iets wat niet haalbaar is in de huidige situatie. Ook de overheid zal moeten leveren en aangedragen oplossingen zoals renure goed gaan keuren. Maar in de tussentijd blijft LTO onderhandelen in Den Haag en Brussel, waarbij onder andere in wordt gezet op het verkrijgen van graslandderogatie.

Op korte termijn richt LTO zich op praktische naleving van de regelgeving door middel van het voerspoor, een hogere afroming bij fosfaatrechtenhandel en het voorkomen van een generieke krimp. Voor de langere termijn zet LTO zich in voor kunstmestvervangers, stikstofstrippers, mestverwerking. Maar wat ons deugd deed was de eensgezindheid en de inzet die LTO (vakgroep melkveehouderij) levert.

De stemming van de avond was dan ook duidelijk en werd door Erwin omarmt. Er staat een streep en de overheid MOET nu maar eens zelf gaan leveren. Een moeilijke tijd, maar de eensgezindheid en het gevoel wat LTO landelijk voor ons doet, maakte dat we met een positief gevoel naar huis konden.

Bestuur LTO afdeling Oost Achterhoek

Huiskamerbijeenkomst met Bert Zandman

Op maandagavond 5 maart hebben we een huiskamerbijeenkomst gehouden met regio voorzitter LTO Noord Bert Zandman. Voor deelname was hiervoor een uitvraag gedaan in de leden app groep in Winterswijk, het kan dus zijn dat niet iedereen bereikt is. Bert heeft tevens hij ook de landelijke portefeuille m.b.t. stikstof en leefomgeving. Wat dit voor hem betekend heeft hij duidelijk uiteengezet. Er werd ruim de tijd genomen om in te gaan op de actuele thema's en er was voldoende ruimte om te discussiëren. Afbouw derogatie, het onverklaarbare beleid, aanwijzing nv gebieden, dierwelzijn waren onderwerpen die uitvoering zijn besproken. Korte lijnen zijn belangrijk voor Bert om het leden geluid te blijven horen, ieder lid dat hem wil bereiken met een boodschap is ook welkom om dat te doen. Een nuttige avond waarin de problemen niet werden opgelost, maar een blik op hoe het zit is ook nuttig om te weten.

Rudie te Selle

Herinrichting Groenloseweg

Afgelopen najaar hebben we in een raadsvergaring ingesproken over de herinrichting van de Groenloseweg naar een 30 km/h weg. De gemeenteraad heeft voorgelegde plan destijds verworpen. We hebben ingesproken omdat dit voor het landbouwverkeer één van de doorgaande wegen is richting de oost kant van Winterswijk. Afgelopen maanden is er gewerkt aan nieuw plan waar de gemeenteraad met een beperkte meerderheid ook heeft voorgestemd. Aangezien we ingesproken hadden zijn we ook benaderd voor de mogelijke varianten die men aan het uitwerken was. Het plan dat het gehaald heeft is een weg van 6 meter breed met brede parkeerhavens langs weerszijden van de weg. Tevens komen er enkele plateau's om de snelheid te beperken. Aangezien het een 30 km/h weg moet worden mag een weg niet breder zijn dan 6 meter. Een variant met verkeerslussen en dergelijke had ook niet de voorkeur, maar was ook één van de opties. Voor ons is de gekozen variant de minst beroerde. 6 meter breed is voor landbouw en vrachtverkeer te krap, dit is ook terug gegeven. Een bredere weg is in onze ogen beter, maar dat past niet in de wensen en mogelijkheden schijnbaar. De komende tijd gaat men de plannen verder uitwerken, en zal de weg op de schop gaan.

Rudie te Selle

Bestuursleden LTO Oost Achterhoek

Stefan te Selle – Voorzitter..... T 06-55700534
Liesbeth Prinsen – Sect/P.meester..... T 06-22754602
Pascal Klein Holkenborg ..... T 06-46546678
Gerben Obbink ..... T 06-20905048
André Ormel..... T 06-30565311
Rudie te Selle ..... T 06-12082019
Mark Wenneger..... T 06-22174036
André Wikkerink ..... T 06-13445454